

ĐỀ CƯƠNG TUYÊN TRUYỀN
KỶ NIỆM 90 NĂM NGÀY THÀNH LẬP ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH
(26/3/1931 - 26/3/2021)

I. SỰ RA ĐỜI CỦA ĐOÀN THANH NIÊN CỘNG SẢN HỒ CHÍ MINH

1. Vai trò của Nguyễn Ái Quốc đối với việc thành lập tổ chức Đoàn

Ngày 05/6/1911 người thanh niên yêu nước Nguyễn Tất Thành từ bến cảng Nhà Rồng ra đi tìm đường cứu nước. Với nhiệt huyết của tuổi thanh niên, năm 1917, Người sáng lập “Nhóm những người Việt Nam yêu nước” tại Paris (Pháp), thành phần chủ yếu là thanh niên, mục đích chuẩn bị cho cuộc đấu tranh chính trị chống thực dân Pháp ngay tại Pháp mà hoạt động tiêu biểu là gửi bản yêu sách 08 điểm đòi quyền tự do, dân chủ, quyền bình đẳng và tự quyết của dân tộc Việt Nam. Dự luận Pháp coi đây là quả bom chính trị nổ ngay giữa Paris. Đến tháng 7/1920, khi được đọc “Sơ thảo lần thứ nhất những luận cương về vấn đề dân tộc và vấn đề thuộc địa” của Lênin, Nguyễn Ái Quốc đã sáng rõ con đường giải phóng dân tộc, từ đó Người quyết định đi theo con đường cách mạng tháng Mười Nga và sau đó tham gia sáng lập Đảng Cộng sản Pháp, bỏ phiếu tán thành gia nhập Quốc tế III (tháng 12/1920). Năm 1921, tại Paris (Pháp), Nguyễn Ái Quốc thành lập ra “Hội Liên hiệp các dân tộc thuộc địa”, thành viên chủ yếu là thanh niên, mục đích đoàn kết các lực lượng cách mạng chống chủ nghĩa thực dân, thông qua tổ chức này truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin đến các dân tộc thuộc địa. Đây chính là loại hình Quốc tế thanh niên thuộc địa theo quan điểm của Lênin mà Nguyễn Ái Quốc bước đầu bắt tay thực hiện.

Tháng 6/1924, Nguyễn Ái Quốc là đại diện ưu tú của các dân tộc bị áp bức, đại biểu chính thức tại Đại hội Quốc tế Cộng sản lần thứ V tại Matxcova (Nga), Người đã đề nghị với Ban Phương Đông Quốc tế Cộng sản về việc thành lập “Nhóm châu Á” tại trường Đại học Phương Đông nhằm tạo điều kiện cho thanh niên có cơ hội nghiên cứu tình hình, đặc điểm các nước thuộc địa phụ thuộc. Khi tham gia Đại hội Quốc tế thanh niên cộng sản lần thứ IV tại Matxcova vào tháng 7/1924, Nguyễn Ái Quốc đã chủ trì soạn thảo và trình bày tại Đại hội “Luận cương về thanh niên thuộc địa”, trong đó nêu lên yêu cầu cấp bách phải tổ chức, tập hợp lực lượng thanh niên cách mạng và hình thành các đoàn thể thanh niên, xây dựng các tổ chức Thanh niên cộng sản ở thuộc địa.

Tháng 12/1924, tại Quảng Châu, Trung Quốc, Nguyễn Ái Quốc đã tìm hiểu tình hình, tìm cách tiếp cận và làm việc với nhóm thanh niên trong tổ chức Tâm Tâm xã. Người đã nêu lên những thiếu sót trong nhận thức, hành động của nhóm này và khâm phục tinh thần yêu nước đối với các chiến sĩ cách mạng trẻ tuổi. Dưới hình thức mở các lớp bồi dưỡng về chủ nghĩa xã hội khoa học và học thuyết Mác -

Lênin, Cách mạng tháng Mười Nga, Quốc tế Cộng sản... Nguyễn Ái Quốc đã tạo nên niềm tin mạnh mẽ cho số thanh niên yêu nước và đưa họ dần đến với chân lý cách mạng. Tháng 02 năm 1925, Nguyễn Ái Quốc tổ chức một nhóm thanh niên bí mật gồm 09 người (Lý Thụy, Lê Hồng Sơn, Hồ Tùng Mậu, Lê Hồng Phong, Lê Quảng Đạt, Lâm Đức Thọ, Vương Thúc Oánh, Lưu Quốc Long và Lâm Văn Dĩnh). Đây là sự kiện đặc biệt quan trọng mở đầu cho quá trình hình thành và phát triển các tổ chức thanh niên cách mạng theo xu hướng cộng sản cũng như sự ra đời của Đoàn Thanh niên Cộng sản ở nước ta.

Tháng 6 năm 1925, “Hội Việt Nam cách mạng thanh niên” với nòng cốt là Cộng sản Đoàn đã chính thức tuyên bố thành lập và bắt đầu mở rộng các hoạt động, tạo ra bước ngoặt quan trọng trong phong trào yêu nước của Nhân dân ta, đặc biệt là của thanh niên. Cơ quan ngôn luận của Hội là báo “Thanh niên”, với mục đích truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin vào Việt Nam và chuẩn bị về tư tưởng, chính trị, tổ chức cho sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam. Hội Việt Nam cách mạng thanh niên đã đặt nền tảng đầu tiên để chuẩn bị cho sự ra đời tổ chức thanh niên sau này.

Cuối năm 1925 đầu năm 1926, Nguyễn Ái Quốc cử đồng chí Hồ Tùng Mậu về Thái Lan để củng cố cơ sở cách mạng của bà con Việt kiều, đồng thời lựa chọn một số thiếu niên ưu tú là con em Việt kiều yêu nước đang học tại trường Hoa - Anh học hiệu (của một nhà yêu nước người Trung Quốc) bí mật đưa sang Quảng Châu đào tạo để chuẩn bị cho đội ngũ kế cận cách mạng sau này và chuẩn bị cho việc xây dựng Thanh niên cộng sản Đoàn ở trong nước.

2. Vai trò của Đảng Cộng sản Việt Nam với việc thành lập tổ chức Đoàn

Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ nhất (tháng 10/1930) đã đặt nền móng cho sự ra đời của Đoàn Thanh niên cộng sản. Hội nghị đã thông qua: “Án nghị quyết về tình hình Đông Dương và nhiệm vụ cần kíp của Đảng”. Đặc biệt là thông qua “Án nghị quyết về Cộng sản thanh niên vận động”. Trong Án nghị quyết có ghi: “Đảng phải thi hành ngay Án nghị quyết của Quốc tế cộng sản Đoàn và giúp cho Đoàn có tính độc lập...”. “Đảng Cộng sản phải cần kíp công tác trong quần chúng thanh niên, phải lãnh đạo quần chúng thanh niên... Muốn vậy, chỉ có thể tổ chức ra một đoàn thể của thanh niên mới được”. “Trung ương, các xứ ủy, các tỉnh, thành, đặc ủy phải phái ra một số đồng chí trẻ tuổi phụ trách tổ chức ra Thanh niên cộng sản Đoàn và giúp cho Đoàn có tánh chất độc lập”. “Án nghị quyết về Cộng sản thanh niên vận động” là văn kiện nền tảng về lý luận vận động thanh niên đầu tiên của Đảng, đáp ứng kịp thời những đòi hỏi của phong trào yêu nước trong thanh niên đang phát triển và thực sự tạo nên những chuyển biến quan trọng trong sự nghiệp xây dựng tổ chức Đoàn.

Thực hiện Ấn nghị quyết tháng 10/1930 về công tác thanh niên của Trung ương Đảng, các cơ sở Đoàn được xây dựng trên hầu hết các địa phương cả nước, nhưng hệ thống tổ chức của Đoàn vẫn chưa được thống nhất và Đoàn chưa có sinh hoạt riêng. Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương lần thứ 2 diễn ra tại Sài Gòn từ ngày 20 đến ngày 26/3/1931 do Tổng Bí thư Trần Phú chủ trì đã dành nhiều thời gian bàn về công tác xây dựng Đảng và xây dựng Đoàn. Hội nghị đã đề ra nhiệm vụ cần kíp mà Đảng phải làm, trong đó có việc phải nhanh chóng thành lập tổ chức Đoàn: *“Cần kíp tổ chức ra Cộng sản thanh niên Đoàn, Đảng cần kíp đánh tan cái thái độ hờ hững lãnh đạm với vấn đề đó. Lập tức các Đảng bộ địa phương phải mau mau tổ chức những ủy viên tổ chức ra Đoàn, đốc xuất cho chi bộ tổ chức; tổ chức cơ quan báo chương về việc vận động của Đoàn và phải chỉ đạo cho các chi bộ mới thành lập của Đoàn bắt đầu hoạt động trong quần chúng thanh niên... Trong một thời gian ngắn ngủi tới đây, Đảng bộ các địa phương phải gây ra cơ sở của Đoàn...”*.

Sau khi có Nghị quyết của Đảng và Chỉ thị của Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc, các chi bộ đảng ở địa phương đã cử ngay các cấp ủy viên của Đảng phụ trách công tác Đoàn. Dưới sự lãnh đạo của Đảng, phong trào thanh niên ngày càng lớn mạnh, đã xuất hiện nhiều tổ chức Đoàn cơ sở trên cả 3 miền Bắc, Trung, Nam, một số địa phương đã hình thành hệ thống tổ chức đoàn xã, huyện lên đến tỉnh. Đến cuối năm 1931, số lượng đoàn viên trong cả nước lên đến khoảng hơn 2.500 đoàn viên. Qua cao trào cách mạng 1930 - 1931, với những đóng góp to lớn của đoàn viên, thanh niên cả nước, Ban Chấp hành Quốc tế thanh niên cộng sản đã công nhận Đoàn Thanh niên cộng sản Đông Dương là một bộ phận của Quốc tế thanh niên cộng sản.

Theo đề nghị của Trung ương Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam, được sự đồng ý của Bộ Chính trị và Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ 3 (tháng 3/1961) đã quyết định lấy ngày 26/3/1931 (một trong những ngày cuối của Hội nghị Ban Chấp hành Trung ương Đảng lần thứ hai đã bàn và quyết định những vấn đề quan trọng đối với công tác vận động thanh niên) làm ngày kỷ niệm thành lập Đoàn hằng năm.

3. Ý nghĩa sự ra đời của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh

Sự ra đời của Đoàn TNCS Đông Dương (nay là Đoàn TNCS Hồ Chí Minh) đáp ứng kịp thời đòi hỏi cấp bách của phong trào thanh niên nước ta lúc bấy giờ. Đây là sự vận động khách quan phù hợp với quy luật phát triển của cách mạng Việt Nam; đồng thời thể hiện quan điểm sáng suốt, tầm nhìn chiến lược của Đảng ta và Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc về vị trí, tầm quan trọng của thanh niên và công tác thanh niên. Sự ra đời của Đoàn Thanh niên Cộng sản ở Việt Nam trở thành một dấu mốc lịch sử trọng đại của thế hệ trẻ Việt Nam, từ đây những người cộng sản trẻ tuổi đã có tổ chức riêng của mình đặt dưới sự lãnh đạo, rèn luyện thường xuyên, trực tiếp, toàn diện về mọi mặt của Đảng; luôn sắt son niềm tin với Đảng, trở thành đội dự bị tin

cây của Đảng, lực lượng đông đảo, đội quân xung kích cách mạng, trường học xã hội chủ nghĩa của thanh niên Việt Nam; luôn phấn đấu vì mục tiêu, lý tưởng của Đảng là độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội; xây dựng đất nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa giàu mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

II. ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH - 90 NĂM RÈN LUYỆN VÀ TRƯỞNG THÀNH

1. Các tên gọi của Đoàn qua các thời kỳ lịch sử

Trải qua các giai đoạn lịch sử, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã mang nhiều tên gọi khác nhau, cụ thể:

- Từ 1931 - 1936: Đoàn Thanh niên Cộng sản Đông Dương.
- Từ 1936 - 1939: Đoàn Thanh niên Dân chủ Đông Dương.
- Từ 1939 - 1941: Đoàn Thanh niên Phản đế Đông Dương.
- Từ 1941 - 1956: Đoàn Thanh niên Cứu quốc Việt Nam.
- Từ 1956 - 1970: Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam.
- Từ 1970 - 1976: Đoàn Thanh niên Lao động Hồ Chí Minh.
- Từ 1976 đến nay: Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

2. Những công hiến của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh qua 90 năm rèn luyện và trưởng thành

Ngay sau khi thành lập, Đoàn TNCS Đông Dương đã phát triển được nhiều đoàn viên trong cao trào cách mạng 1930 - 1931 mà đỉnh cao là Xô - Viết Nghệ Tĩnh. Từ phong trào cách mạng giai đoạn này đã xuất hiện nhiều gương thanh niên đấu tranh, hy sinh vì Tổ quốc, tiêu biểu là người đoàn viên thanh niên cộng sản Lý Tự Trọng với câu nói nổi tiếng trước tòa án kẻ thù: *“Con đường của thanh niên chỉ là con đường cách mạng, không thể có con đường nào khác”*.

Tháng 7/1936, Hội nghị Trung ương Đảng đã đề ra đường lối chuyển hướng nhiệm vụ từ đấu tranh bí mật, bất hợp pháp sang đấu tranh công khai hợp pháp và nửa hợp pháp. Đoàn Thanh niên Dân chủ Đông Dương tiếp nối truyền thống của Đoàn TNCS Đông Dương, tích cực vận động thanh niên đấu tranh chống thực dân, đế quốc, phản động tay sai, đòi tự do, dân chủ, cơm áo, hòa bình. Tháng 9/1939, chiến tranh thế giới lần thứ II bùng nổ, trong tình hình mới, Tổ chức Đoàn phải chuyển vào hoạt động bí mật và xây dựng tổ chức chặt chẽ với tên mới là Đoàn Thanh niên Phản Đế Đông Dương.

Mùa xuân năm 1941, sau 30 năm hoạt động ở nước ngoài, Lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc trở về Tổ quốc trực tiếp lãnh đạo cách mạng Việt Nam. Tháng 5 năm 1941, Người đã chủ trì Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 8 tại Pác Bó (Cao

Bằng). Dưới ánh sáng của Nghị quyết Hội nghị Trung ương Đảng lần thứ 8, Đoàn Thanh niên Cứu quốc Việt Nam ra đời tiếp nối sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc của các tổ chức thanh niên trước đó do Đảng, Bác Hồ tổ chức, giáo dục và rèn luyện. Dưới sự lãnh đạo của Đảng và Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đoàn Thanh niên Cứu quốc cùng toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta tiến hành Tổng khởi nghĩa giành thắng lợi trong Cách mạng tháng Tám năm 1945, mở ra kỷ nguyên độc lập tự do cho dân tộc, thành lập nước Việt Nam Dân chủ Cộng hòa (nay là nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam).

Thực hiện lời kêu gọi của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Chính phủ cách mạng, đoàn viên, thanh niên là lực lượng hăng hái đi đầu trong phong trào chống “*giặc đói, giặc dốt và giặc ngoại xâm*”. Thời gian độc lập không được bao lâu, thực dân Pháp quay trở lại xâm lược nước ta một lần nữa, cả dân tộc lại bước vào cuộc kháng chiến trường kỳ đầy gian khổ, hy sinh. Tiêu biểu cho những ngày đầu kháng chiến là tuổi trẻ Sài Gòn - Chợ Lớn đã thành lập các Đội Thanh niên xung phong cảm tử, thanh niên tự vệ kiên quyết đánh trả kẻ thù. Tại Thủ đô Hà Nội trong suốt 60 ngày đêm, nhiều chiến sỹ với tuổi đời còn rất trẻ đã ôm bom ba càng chặn xe tăng giặc ngay trên đường phố...

Tại Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ I được tổ chức tại Đại Từ, Thái Nguyên (từ ngày 07 đến ngày 14/2/1950) với chủ đề “*Chiến đấu và xây dựng tương lai*”. Phát huy tinh thần của Đại hội, hàng vạn nam, nữ thanh niên hăng hái xung phong tham gia phục vụ các chiến dịch, phong trào “*Tòng quân giết giặc lập công*” phát triển khắp mọi nơi. Sau chín năm trường kỳ kháng chiến, tháng 5/1954, quân và dân ta đã làm nên một Điện Biên Phủ chấn động địa cầu. Trong cuộc trường kỳ kháng chiến ấy đã xuất hiện nhiều tấm gương tuổi trẻ kiên cường, dũng cảm như: Trần Văn Ôn, Võ Thị Sáu, La Văn Cầu, Cù Chính Lan, Nguyễn Thị Chiên, Bé Văn Đàn, Phan Đình Giót, Tô Vĩnh Diện... Họ thật xứng đáng đại diện cho một lớp trẻ “*Quyết tử cho Tổ quốc quyết sinh*”.

Ngày 19/10/1955, Ban Bí thư Trung ương Đảng đã ra Nghị quyết đổi tên Đoàn Thanh niên Cứu quốc Việt Nam thành Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam.

Tại Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ II từ ngày 25/10 đến ngày 04/11/1956 Bác Hồ đã ân cần căn dặn: “*Đảng và Chính phủ ta có thể tự hào đã tạo nên một thế hệ thanh niên dũng cảm như các cháu, và mong các cháu tiếp tục phấn đấu hăng hái cho công cuộc bảo vệ Tổ quốc, xây dựng nước nhà*”. Từ sau Đại hội, tuổi trẻ miền Bắc đã dấy lên phong trào thi đua lao động sản xuất để khôi phục kinh tế, cải tạo và xây dựng xã hội mới. Hàng vạn thanh niên tham gia xây dựng các công trình thủy lợi, khai hoang phục hóa đất đai; hàng triệu thanh niên hăng hái theo học các lớp bổ túc văn hóa... Ở miền Nam, phong trào đấu tranh chính trị của thanh niên, học sinh, sinh viên tuy bị đế quốc Mỹ và tay sai đàn áp dã man song không hề nao núng. Trong những ngày đồng khởi, các đội “*Trung kiên*”, “*Xung phong*” do

thanh niên đảm nhận đã được thành lập ở khắp mọi nơi, tiến hành vây đồn, lấy bột, trừ gian, phá áp chiến lược...

Tại Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ III được tổ chức tại Hà Nội (từ ngày 23 đến ngày 25/3/1961), đã phát động phong trào *“Xung phong tình nguyện vượt mức kế hoạch 5 năm lần thứ nhất”*. Tháng 8/1964, đế quốc Mỹ leo thang gây chiến tranh phá hoại miền Bắc bằng không quân, tuổi trẻ Thủ đô đã phát động phong trào *“Ba sẵn sàng”*. Được sự chỉ đạo kịp thời của Trung ương Đoàn, phong trào đã phát triển sâu rộng trong cả nước, ở miền Bắc, hàng triệu đoàn viên, thanh niên đăng ký tham gia phong trào *“Ba sẵn sàng”* nêu cao quyết tâm chi viện cho chiến trường miền Nam với tinh thần *“Chưa thắng giặc Mỹ, chưa về quê hương”*.

Tháng 02/1965, Đại hội Đoàn Thanh niên toàn miền Nam đã phát động phong trào *“Năm xung phong”*, sau một thời gian ngắn, có hàng vạn đoàn viên, thanh niên tham gia phong trào này. Từ phong trào *“Ba sẵn sàng”* và *“Năm xung phong”* đã xuất hiện nhiều tập thể và cá nhân với những chiến công xuất sắc như: 10 cô gái thanh niên xung phong Ngã ba Đồng Lộc, 07 dũng sỹ Điện Ngọc (Quảng Nam) anh dũng đánh trả một tiểu đoàn địch; Tạ Thị Kiều tay không đoạt bột giặc; Lê Thị Hồng Gấm chiến đấu đến hơi thở cuối cùng không chịu đầu hàng giặc; Nguyễn Văn Trỗi *“Còn giặc Mỹ thì không có hạnh phúc”*; Anh hùng liệt sỹ Nguyễn Viết Xuân *“Nhằm thẳng quân thù mà bắn!”* đã trở thành hiệu lệnh thúc giục quân và dân ta xông lên tiêu diệt quân thù.

Nhân dịp kỷ niệm 40 năm ngày thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam, thể theo nguyện vọng của cán bộ, đoàn viên, thanh niên cả nước, Ban Chấp hành Trung ương Đảng đã ra quyết định: Đoàn Thanh niên Lao động Việt Nam được mang tên Đoàn Thanh niên Lao động Hồ Chí Minh. Thắng lợi của Chiến dịch Hồ Chí Minh lịch sử đã làm nên một Đại thắng mùa xuân năm 1975, cả nước thống nhất và đi lên xây dựng chủ nghĩa xã hội. Trong chiến thắng vĩ đại ấy, có sự đóng góp to lớn của đoàn viên, thanh niên trên khắp các mặt trận. Sau ngày thống nhất nước nhà, Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IV (1976) đã ra quyết định Đoàn Thanh niên Lao động Hồ Chí Minh mang tên Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh.

Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ IV đã được tổ chức tại Thủ đô Hà Nội (từ ngày 20 đến ngày 22/11/1980). Đại hội đã quyết định đẩy mạnh hơn nữa phong trào *“Ba xung kích”* thành cao trào thi đua hành động cách mạng của tuổi trẻ thực hiện thắng lợi sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc xã hội chủ nghĩa. Vào thời điểm này, hàng triệu lượt đoàn viên, thanh niên tham gia phong trào *“Ba xung kích làm chủ tập thể”*; gần 9 triệu đoàn viên, thanh niên tham gia phong trào *“Thanh niên xung kích xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”*; hàng chục vạn thanh niên gia nhập lực lượng vũ trang, góp phần tích cực bảo vệ vững chắc biên cương Tổ quốc và làm tròn nghĩa vụ quốc tế. Tiếp đó là các phong trào *“Hành quân theo bước chân*

những người anh hùng” đã thu hút gần 6 triệu đoàn viên, thanh thiếu nhi tham gia và *“Hành quân theo chân Bác”* đã có 10 triệu thiếu niên nhi đồng tham gia.

Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ V được tổ chức tại Hà Nội (từ ngày 27 đến ngày 30/11/1987), Đại hội đã phát động phong trào *“Tuổi trẻ xung kích, sáng tạo xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”*.

Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ VI diễn ra từ ngày 15 đến 18/10/1992; tại Hội nghị lần thứ 2, Ban Chấp hành Trung ương Đoàn khóa VI (tháng 02 năm 1993) đã quyết định triển khai 2 phong trào lớn là: *“Thanh niên lập nghiệp”* và *“Tuổi trẻ giữ nước”*.

Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ VII từ ngày 26 đến ngày 29/11/1997 đã quyết định tiếp tục phát triển và nâng hai phong trào trên lên một tầm cao mới. Năm 2000, Bộ Chính trị và Chính phủ quyết định chọn là *“Năm thanh niên Việt Nam”*. Từ thời điểm này phong trào *“Thanh niên tình nguyện”* có bước phát triển mới, đi vào thực tiễn, được đông đảo các cấp bộ Đoàn và đoàn viên, thanh niên tham gia, tạo nên ấn tượng tốt đẹp về lớp thanh niên Việt Nam của thời kỳ mới.

Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ VIII từ ngày 08 đến ngày 11/12/2002 với tinh thần *“Đoàn kết, sáng tạo, xung kích, tình nguyện”* đã mở ra một trang mới trong lịch sử phát triển của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh. Đại hội đã phát động phong trào lớn *“Thi đua, tình nguyện xây dựng và bảo vệ Tổ quốc”* và kêu gọi tuổi trẻ Việt Nam cùng xiết chặt tay dưới lá cờ vinh quang của Đoàn, nguyện đi theo con đường cách mạng của Đảng, Bác Hồ và Nhân dân ta đã lựa chọn, nắm chắc thời cơ, vượt qua thách thức, góp phần to lớn vào sự nghiệp đổi mới đất nước.

Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ IX diễn ra tại Thủ đô Hà Nội từ ngày 17 đến 21/12/2007. Đại hội đã khẳng định: Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tiếp tục đổi mới toàn diện, phấn đấu thực sự trở thành người bạn thân thiết của thanh niên, định hướng cho thanh niên đến với lý tưởng cách mạng và những giá trị cao đẹp, đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp, xung kích trong phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc. Các phong trào, các cuộc vận động và các hoạt động của Đoàn đều phải hướng tới mục tiêu tập hợp, đoàn kết, giáo dục thanh niên, tạo môi trường lành mạnh, an toàn cho thanh niên rèn luyện và tự khẳng định, vì sự tiến bộ của thanh niên và sự phát triển của đất nước. Mục tiêu chung của công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi nhiệm kỳ 2007 - 2012 là: *Tăng cường bồi dưỡng lòng yêu nước và ý thức công dân, lý tưởng và đạo đức cách mạng, bản lĩnh chính trị và văn hoá cho thanh thiếu nhi; xây dựng Đoàn vững mạnh; tích cực chăm lo bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của thanh thiếu nhi; phát huy tiềm năng to lớn của thế hệ trẻ Việt Nam xung kích “Sớm đưa nước ta ra khỏi tình trạng kém phát triển”, phấn đấu cùng toàn Đảng, toàn dân thực hiện thắng lợi công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước vì mục tiêu “Dân giàu, nước mạnh, xã hội công bằng, dân chủ, văn*

minh". Nhằm cụ thể mục tiêu trên, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh tập trung triển khai hai phong trào lớn là *"Năm xung kích phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc"* và *"Bốn đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp"*.

Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ X, nhiệm kỳ 2012 - 2017 là Đại hội của khát vọng tuổi trẻ. Đại hội được tổ chức từ ngày 11 đến ngày 14/12/2012 tại Thủ đô Hà Nội. Đại hội đã quyết định tiếp tục triển khai 02 phong trào *"Xung kích, tình nguyện phát triển kinh tế - xã hội và bảo vệ Tổ quốc"* và *"Đồng hành với thanh niên lập thân, lập nghiệp"* (có điều chỉnh, bổ sung các nội dung của hai phong trào để phù hợp với yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới) nhằm tiếp tục phát huy mạnh mẽ vai trò xung kích, tinh thần tình nguyện, khơi dậy tiềm năng to lớn của thanh niên tham gia thực hiện thành công sự nghiệp công nghiệp hoá, hiện đại hoá đất nước và hội nhập quốc tế.

Trong nhiệm kỳ Đại hội, nhiều phong trào lớn của Đoàn được triển khai mạnh mẽ, thu hút sự tham gia của đông đảo đoàn viên, thanh niên và tạo được hiệu ứng tốt đẹp trong cộng đồng xã hội như phong trào *"Tuổi trẻ chung tay xây dựng nông thôn mới"*, *"Thanh niên tham gia xây dựng văn minh đô thị"*, các phong trào học sinh, sinh viên như: *"Học sinh 3 rèn luyện"*, *"Khi tôi 18"*, *"Sinh viên 5 tốt"*; hay phong trào thi đua *"3 trách nhiệm"*, *"Sáng tạo trẻ"*... Phong trào *"Thanh niên tình nguyện"* có bước phát triển cả về chất lượng và số lượng với các hoạt động nổi bật, ý nghĩa như Chiến dịch Thanh niên tình nguyện hè, Tiếp sức mùa thi, hiến máu nhân đạo, các hoạt động tình nguyện mùa đông, xuân tình nguyện, các hoạt động tình nguyện của y, bác sỹ trẻ, đền ơn đáp nghĩa, uống nước nhớ nguồn... Nhiều chương trình, cuộc vận động hướng về biển đảo thu hút sự quan tâm, tham gia của tuổi trẻ cả nước như: *"Hành trình tuổi trẻ vì biển đảo quê hương"*, *"Đồng hành với ngư dân trẻ ra khơi"*... với nội dung có nhiều đổi mới, sáng tạo đã thu hút được đông đảo thanh niên tham gia, được xã hội ghi nhận, ủng hộ và đánh giá cao. Ngoài ra, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh cũng tích cực tham gia vào nhiều sự kiện, hoạt động chính trị, đối ngoại quan trọng của tuổi trẻ trong khu vực và trên thế giới, góp phần vun đắp tình hữu nghị, sự hiểu biết và tin cậy lẫn nhau giữa thế hệ trẻ Việt Nam với các nước trên thế giới, trang bị cho mình những kiến thức và kỹ năng cần thiết cho việc tham gia vào quá trình hội nhập của đất nước.

Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XI diễn ra từ ngày 10 đến ngày 13/12/2017 tại Thủ đô Hà Nội, với khẩu hiệu hành động *"Tiên phong - bản lĩnh - đoàn kết - sáng tạo - phát triển"*. Đại hội biểu thị quyết tâm thực hiện mục tiêu công tác đoàn và phong trào thanh thiếu nhi nhiệm kỳ 2017 - 2022: *"Xây dựng lớp thanh niên thời kỳ mới có lý tưởng cách mạng, bản lĩnh chính trị vững vàng, giàu lòng yêu nước; có đạo đức, lối sống văn hóa, trách nhiệm, tuân thủ pháp luật, yêu chuộng hòa bình; có tri thức, sức khỏe, hoài bão, khát vọng vươn lên. Xây dựng Đoàn TNCS Hồ Chí Minh thực sự vững mạnh, tập hợp đoàn kết đông đảo thanh*

niên, xứng đáng là đội dự bị tin cậy của Đảng Cộng sản Việt Nam. Nâng cao trách nhiệm phụ trách Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh và tích cực tham gia bảo vệ, chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng. Phát huy thanh niên xung kích, tình nguyện, sáng tạo trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa”.

Nhiệm vụ trọng tâm trong Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XI là tăng cường giáo dục lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống văn hóa cho thanh thiếu nhi, trọng tâm là giáo dục, bồi đắp lý tưởng cách mạng, nâng cao bản lĩnh chính trị cho thanh niên. Tập trung triển khai 3 phong trào hành động cách mạng: “*Thanh niên tình nguyện*”; “*Tuổi trẻ sáng tạo*”; “*Tuổi trẻ xung kích bảo vệ Tổ quốc*” trong từng nhóm đối tượng, tiếp tục duy trì các phong trào đặc thù. Toàn Đoàn triển khai 3 chương trình đồng hành với thanh niên: “*Đồng hành với thanh niên trong học tập*”; “*Đồng hành với thanh niên khởi nghiệp, lập nghiệp*”; “*Đồng hành với thanh niên rèn luyện và phát triển kỹ năng trong cuộc sống, nâng cao thể chất, đời sống văn hóa tinh thần*”, góp phần phát triển thanh niên toàn diện, khẳng định vai trò của Đoàn trong bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp, chính đáng của thanh niên. Thu hút, tập hợp, giáo dục thanh niên qua phong trào góp phần phát huy tính tích cực chính trị - xã hội của thanh niên, tạo môi trường thực tiễn rộng lớn, phong phú để giáo dục, rèn luyện, phát huy thanh niên.

III. PHÁT HUY TRUYỀN THỐNG VẺ VANG, XÂY DỰNG ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH VỮNG MẠNH TOÀN DIỆN, GÓP PHẦN XÂY DỰNG ĐẤT NƯỚC NGÀY CÀNG GIÀU MẠNH, VĂN MINH

1. Những truyền thống vẻ vang của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh

Một là, truyền thống yêu nước nồng nàn, gắn bó thiết tha, trung thành tuyệt đối với Đảng, với Nhân dân, với chế độ xã hội chủ nghĩa. Truyền thống quý báu này đã tạo nên động lực tinh thần vô giá xuyên suốt các thời kỳ lịch sử được thể hiện trong hành động cách mạng, nhất là ở những bước ngoặt của lịch sử gần 90 năm qua.

Hai là, truyền thống của đội quân xung kích cách mạng, dám đón lấy những nhiệm vụ nặng nề, dám đi đến những nơi khó khăn, gian khổ, dám suy nghĩ sáng tạo...để hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được giao. Thực hiện lời dạy của Bác Hồ: “*Đâu cần thanh niên có, việc gì khó có thanh niên*”, thế hệ trẻ nước ta luôn nêu cao tinh thần hăng hái, sẵn sàng xung phong đến những nơi Tổ quốc cần, dù đó là biên cương hay hải đảo, dù công việc đó là mới mẻ hay khó khăn.

Ba là, truyền thống gắn bó đoàn kết trong lớp người cùng lứa tuổi, trong các tổ chức Đoàn, Hội; đoàn kết gắn bó với Nhân dân; thương yêu giúp đỡ lẫn nhau trong hoạn nạn, đặc biệt là những thời điểm phải đối mặt với kẻ thù hay thiên tai.

Đoàn kết dân tộc và đoàn kết quốc tế luôn hòa quyện vào nhau, đồng cảm và đồng tâm hợp lực vì những mục tiêu cao cả của dân tộc và thời đại.

Bốn là, truyền thống hiếu học, ham hiểu biết để tự mình nâng cao trình độ, chính trị văn hóa, khoa học, kỹ thuật, quản lý và quân sự... say mê sáng tạo trong hoạt động thực tiễn, để cống hiến cho sự nghiệp của dân tộc và của Đảng. Học ở nhà trường, học trong cuộc sống, học để làm người có ích cho xã hội, luôn được các thế hệ thanh niên phấn đấu, thực hiện ngày càng tốt hơn.

Với những cống hiến to lớn trong 90 năm qua, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh và tuổi trẻ Việt Nam đã vinh dự được nhận nhiều danh hiệu, hình thức khen thưởng của Đảng và Nhà nước: 02 lần nhận Huân chương Sao Vàng, 02 lần nhận Huân chương Hồ Chí Minh, Huân chương Độc lập hạng Nhất, hạng Nhì, 13 Huân chương Lao động, 10 Huân chương Kháng chiến và nhiều phần thưởng cao quý khác. Điều đó khẳng định sự ghi nhận, đánh giá cao của Đảng, Nhà nước và nhân dân ta đối với những cống hiến xứng đáng của thế hệ trẻ nước nhà và sự phát triển, lớn mạnh của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh.

2. Xây dựng Đoàn vững mạnh về chính trị, tư tưởng, tổ chức và hành động, góp phần xây dựng đất nước ngày càng giàu mạnh, văn minh

Từ khi ra đời tới nay, Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã không ngừng đổi mới nội dung và phương thức hoạt động; chủ động tìm tòi những hướng đi mới, phù hợp với tiến trình cách mạng của dân tộc, đáp ứng sự kỳ vọng của Đảng, Bác Hồ và Nhân dân dành cho thế hệ trẻ; phù hợp với quy luật phát triển của thời đại và nhu cầu, nguyện vọng của thanh thiếu nhi. Tổ chức Đoàn đã nghiên cứu phát triển lý luận, tổng kết thực tiễn, đề ra nhiều nghị quyết, kết luận, chương trình, kế hoạch để triển khai các mặt công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi. Công tác chỉ đạo luôn đổi mới, sáng tạo, kiên trì, quyết liệt, trong đó luôn ưu tiên tập trung hướng về cơ sở, chăm lo giải quyết những vấn đề bức thiết của thanh thiếu niên, góp phần quan trọng của toàn Đảng, hệ thống chính trị, cộng đồng và toàn xã hội chăm lo, bồi dưỡng, giáo dục thanh niên, thiếu niên và nhi đồng.

Để cụ thể hóa Nghị quyết Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XI, từ đầu nhiệm kỳ đến nay, Ban Chấp hành, Ban Thường vụ, Ban Bí thư Trung ương Đoàn đã ban hành 10 đề án, 6 kết luận và nhiều chương trình, kế hoạch cụ thể khác để triển khai thực hiện các mục tiêu, nhiệm vụ công tác đoàn và phong trào thanh thiếu nhi giai đoạn 2017 - 2022. Ban Chấp hành Trung ương Đoàn TNCS Hồ Chí Minh đã ký kết Nghị quyết liên tịch về Quy chế phối hợp với Chính phủ giai đoạn 2017 - 2022. Ban Bí thư Trung ương Đoàn ký kết chương trình phối hợp với gần 40 bộ, ban, ngành, đoàn thể Trung ương và nhiều tổ chức khác...; được cụ thể hóa hiệu quả ở cấp cơ sở, tạo ra cơ chế, chính sách đồng bộ cho công tác thanh thiếu nhi trong tình hình mới.

Với những bước đi và cách mới, quyết liệt, công tác đoàn và phong trào thanh thiếu nhi trong nửa đầu nhiệm kỳ Đại hội Đoàn toàn quốc lần thứ XI đã đạt được những kết quả rất tích cực, toàn diện trên các mặt công tác.

- Nội dung, phương thức giáo dục được triển khai đồng bộ, đổi mới theo hướng chất lượng, hiệu quả hơn. Việc thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW gắn với việc thực hiện Chỉ thị số 42-CT/TW được xác định là nội dung xuyên suốt, nhiệm vụ căn bản, bao trùm trong công tác giáo dục của Đoàn, tạo chuyển biến tích cực trong nhận thức, rèn luyện, tu dưỡng đạo đức của tuổi trẻ. Công tác giáo dục chính trị, tư tưởng được tăng cường. Công tác giáo dục truyền thống cách mạng, lòng yêu nước, tinh thần tự hào, tự tôn dân tộc cho thanh thiếu nhi được tổ chức thường xuyên, bám sát các sự kiện lịch sử, chính trị, văn hóa của đất nước. Các cấp bộ Đoàn duy trì hiệu quả các kênh thông tin truyền thống, phát huy vai trò mạng xã hội nhằm kịp thời cung cấp thông tin, định hướng dư luận xã hội trong đoàn viên, thanh niên. Việc đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, nhất là trên không gian mạng có nhiều kết quả tích cực thông qua việc thành lập và duy trì mô hình “*Câu lạc bộ lý luận trẻ*” và Cuộc vận động “*Mỗi ngày một tin tốt - Mỗi tuần một câu chuyện đẹp*”. Các sản phẩm tuyên truyền trên Internet và mạng xã hội như infographic, video clip, bộ ảnh, video ca nhạc, poster cổ động, phóng sự, phim ngắn... do các cấp bộ Đoàn xây dựng nhân các ngày lễ lớn, các sự kiện chính trị quan trọng được thanh thiếu niên yêu thích, đón nhận. Hình thức thi tìm hiểu trực tuyến phát huy hiệu quả trong công tác giáo dục của Đoàn.

- Các phong trào có sự đổi mới trong phương thức tổ chức, phát triển về quy mô, hiệu quả từng bước được nâng lên, qua đó đã phát huy vai trò xung kích, tinh thần tình nguyện, sáng tạo, khơi dậy tiềm năng to lớn của thanh niên. Đặc biệt, trong bối cảnh dịch bệnh, thiên tai diễn biến phức tạp, nhất là dịch Covid-19, các cấp bộ đoàn đã chủ động đổi mới mạnh mẽ nội dung, phương thức triển khai phong trào, kịp thời cập nhật các nội dung mới theo tình hình thực tế và theo chỉ đạo của Đảng, Chính phủ đã mang lại hiệu quả tích cực. Phong trào “*Thanh niên tình nguyện*” tiếp tục được đoàn viên, thanh niên đón nhận, được thâm thấu đến cơ sở thông qua việc thiết kế và tổ chức triển khai phong trào rộng khắp, toàn diện từ Trung ương đến cơ sở; các số liệu thống kê đã cho thấy sự tăng trưởng về diện rộng và tác động của phong trào. Phong trào “*Tuổi trẻ sáng tạo*” được đẩy mạnh thực hiện ngay từ đầu nhiệm kỳ đã thúc đẩy tinh thần sáng tạo trong đoàn viên, thanh thiếu nhi. Phong trào “*Tuổi trẻ xung kích bảo vệ Tổ quốc*” tiếp tục được triển khai hiệu quả, thể hiện vai trò xung kích của tuổi trẻ trong bảo vệ Tổ quốc, giữ gìn an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

- Các chương trình đồng hành với thanh niên được quan tâm, đẩy mạnh đã đáp ứng ngày càng tốt hơn nhu cầu, lợi ích chính đáng của thanh niên, đặc biệt trong học

tập, tư vấn, hướng nghiệp, khởi nghiệp, phát triển kinh tế, nâng cao đời sống văn hóa tinh thần và các kỹ năng trong cuộc sống cần thiết đối với thanh niên.

- Công tác phụ trách Đội Thiếu niên Tiền phong Hồ Chí Minh và bảo vệ, chăm sóc, giáo dục thiếu niên, nhi đồng đạt được nhiều kết quả quan trọng. Chương trình “Rèn luyện đội viên” giai đoạn 2018 - 2022 được triển khai với nhiều điểm đổi mới, phù hợp hơn với điều kiện học tập, rèn luyện và sự trưởng thành của thiếu nhi. Phong trào “Thiếu nhi Việt Nam thi đua làm theo 5 điều Bác Hồ dạy” tiếp tục được xác định là trọng tâm, xuyên suốt của nhiệm kỳ. Công tác bảo vệ, chăm lo cho trẻ em và thực hiện nhiệm vụ đại diện tiếng nói, nguyện vọng của trẻ em có nhiều chuyển biến tích cực, dần đi vào thực chất.

- Công tác quốc tế thanh niên tiếp tục có những bước phát triển mới về chiều sâu, chất lượng được nâng lên, đóng góp tích cực vào thành công chung của công tác đối ngoại nhân dân. Các hoạt động nâng cao năng lực ngoại ngữ, đặc biệt là tiếng Anh cho thanh thiếu niên Việt Nam được quan tâm triển khai hiệu quả.

- Công tác xây dựng Đoàn; mở rộng mặt trận đoàn kết, tập hợp thanh niên tiếp tục được coi trọng và triển khai quyết liệt để thực hiện các chủ trương mới, tiêu biểu: chủ trương 1+2; chủ trương 1+1; xây dựng cơ sở Đoàn 3 chủ động; thực hiện sắp xếp lại bộ máy Đoàn cấp tỉnh được thực hiện quyết liệt, có nhiều cách làm sáng tạo, hiệu quả, qua đó, chất lượng cán bộ đoàn, đoàn viên, tổ chức cơ sở Đoàn từng bước được nâng cao. Công tác kiểm tra, giám sát của Đoàn có chuyển biến tích cực. Nội dung và phương thức đoàn kết tập hợp thanh niên được đổi mới theo hướng đáp ứng với nhu cầu, sở thích của thanh niên, tỷ lệ đoàn kết tập hợp thanh niên tăng so với đầu nhiệm kỳ.

- Công tác Đoàn tham gia xây dựng, bảo vệ Đảng và hệ thống chính trị có nhiều chuyển biến tích cực; Cuộc vận động “Đoàn viên phấn đấu trở thành đảng viên Đảng Cộng sản Việt Nam” tiếp tục được triển khai có hiệu quả, chất lượng giới thiệu đoàn viên ưu tú cho Đảng xem xét, kết nạp ngày càng được nâng cao. Các cấp bộ Đoàn tích cực tham mưu xây dựng và triển khai các chủ trương, chính sách về thanh niên và công tác thanh niên. Các hoạt động phản biện xã hội được tham mưu, triển khai dưới nhiều hình thức, tạo môi trường để cán bộ, đoàn viên, thanh niên tham gia đóng góp ý kiến xây dựng các chủ trương, chính sách, pháp luật liên quan đến thanh niên và công tác thanh niên, đặc biệt tập trung vào góp ý dự thảo Luật Thanh niên (sửa đổi). Các cấp bộ Đoàn phối hợp với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội cùng cấp thực hiện việc phản biện các dự thảo văn bản của cấp ủy, chính quyền địa phương về các vấn đề phát triển kinh tế, văn hoá, xã hội tại địa phương.

*

* *

Phát huy truyền thống vẻ vang trong 90 năm qua, các cấp Đoàn và tuổi trẻ cả nước giữ vững niềm tin sắt son với Đảng, Nhà nước và Nhân dân ta, biến những khó khăn, thách thức thành động lực, kiên trì, kiên định thực hiện vị trí, chức năng, vai trò của mình trong hệ thống chính trị; phát huy tinh thần đại đoàn kết dân tộc và đoàn kết quốc tế; khơi dậy khát vọng dựng xây dựng đất nước phồn vinh, hạnh phúc trong các tầng lớp thanh thiếu niên và nhi đồng. Luôn tiên phong đi đầu, phát huy truyền thống cách mạng vẻ vang, xung kích, sáng tạo trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa, góp phần thực hiện thành công Nghị quyết Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng.

BAN TUYÊN GIÁO TRUNG ƯƠNG – TRUNG ƯƠNG ĐOÀN TNCS HỒ CHÍ MINH